

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Chromeč, okres Šumperk

Chromeč 12, 789 01 Zábřeh

Identifikátor školy: 600 147 932

Zřizovatel: Obec Chromeč, Chromeč 71, 789 01 Zábřeh

Školský úřad Šumperk, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk

Termín konání orientační inspekce: 9. a 10. listopad 2000

Čj.	135 352/00-11092
Signatura	om5bu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Chromeč byla zařazena Školským úřadem Šumperk do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako zálohová organizace rozhodnutím o změně ze dne 1. července 1999 čj. 57/99-B-00. Ve školním roce 2000/2001 má ve dvou třídách se smíšenými ročníky (I. třída s 1. a 4. ročníkem, II. třída s 2., 3. a 5. ročníkem) celkem 34 žáky, které učí tři učitelé. Počet žáků odpovídá stanovené kapacitě školy. Školu nenavštěvuje ani jeden integrovaný žák se zdravotním postižením.

Při základní škole pracuje Rodičovské sdružení. Rada školy není ustavena.

Ve školním roce 2000/2001 se vyučuje v 1. - 5. ročníku podle vzdělávacího programu (VP) Základní škola čj. 16 847/96-2. Jako povinný cizí jazyk se vyučuje anglický jazyk.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce (ČŠI) zjišťovala a hodnotila podmínky a průběh vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika. Základem pro inspekční zjištění se staly zejména hospitace ve všech třídách 1. - 5. ročníku, namátková kontrola povinné a další vedené dokumentace, vybraných žákovských knížek a deníčků, písemných záznamů v sešitech žáků a rozhovory se zaměstnanci a ředitelkou základní školy a ředitelkou mateřské školy. ČŠI současně posuzovala reakci vedení školy na doporučení uvedené v inspekční zprávě čj. O-13-05/9798-877 ze dne 25. listopadu 1997.

Společná zjištění

Učební plán tříd 1. - 5. ročníku a týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů odpovídají příslušnému učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. V případě potřeby je poskytována žákům všech ročníků individuální pomoc v doučování z českého jazyka a z matematiky. Zpracované tematické plány učiva (TPU) opakovaně vykazují nedostatky v plánování učiva. Učitelky nerespektovaly úpravy a doplňky učebních osnov, které jsou platné od 1. září 1999. Výuka v době konání orientační inspekce byla v časovém souladu s těmito plány.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících sledovaných předmětů odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Prostorová kapacita školní budovy vyhovuje počtu žáků a zvolenému vzdělávacímu programu.

Zrušením výdejny stravy získala škola místnost pro činnost zájmového kroužku výpočetní techniky. Také prostor a úprava šatny žáků jsou nyní dostatečné a vyhovující. Esteticky a didakticky podnětně upravené a prostorné učebny jsou vybaveny moderním žákovským nábytkem, který z antropometrického hlediska vyhovuje vzrůstu jednotlivých žáků. Učebnicový fond je průběžně doplňován učebnicemi, které odpovídají VP Základní škola. Pro výuku předmětu český jazyk má škola již ucelenou řadu učebnic jazykového vyučování, aktualizace čítanek a učebnic matematiky není dokončena. Vedení školy v příkladné spolupráci se zřizovatelem věnuje pozornost zajištění dalších učebních textů, doplňování a modernizaci učebních pomůcek, didaktické a výpočetní techniky. V obou učebnách byly žákům prezentovány učební pomůcky k aktuálnímu učivu a ve vyučovacích hodinách byly účelně využívány.

Optimálním zařazením sledovaných předmětů v rozvrhu hodin byla respektována

psychohygienická a didaktická kritéria.

Český jazyk

Probírané učivo se shodovalo s obsahem učebních osnov. Stanovené výukové cíle byly reálné, žákům byly sděleny přístupně a odpovídaly standardu vzdělávání v základní škole.

Při organizaci výuky ve specifických podmínkách se smíšenými ročníky ve třídě dbaly učitelky na dodržování didaktických zásad a řídily vyučování jasnými a žákům srozumitelnými pokyny, kteří je respektovali a projevovali upevněné pracovní návyky. Učitelky navazovaly na osvojené učivo, které dále procvičovaly a rozšiřovaly. Používaly jednoduché učební pomůcky a další učební materiály, kterými zvyšovaly názornost výuky a napomáhaly pochopení učiva. Účelně byly použity také učebnice a připravené texty na tabuli. Dominovala frontální forma výuky s vyváženým střídáním přímé a nepřímé práce s žáky jednotlivých ročníků podle charakteru a náročnosti probíraného učiva. Použité metody a formy práce však nebyly vždy efektivní, zejména vzhledem k činnostnímu pojetí vzdělávání. Aktivizační prvky výuky, např. soutěže, skupinové práce byly využity výjimečně. Individuální přístup s efektivním využitím času byl uplatněn pouze u úspěšných žáků zadáním dalších a rozšiřujících úkolů. Prostor pro úspěšné uplatnění všech žáků nebyl vytvořen.

Jen ojediněle využily učitelky vstupní motivaci pro získání zájmu a touhy po učení. V průběhu výuky působilo jako účinný motivační faktor pozitivní hodnocení výkonů jednotlivých žáků, povzbuzování a pochvaly. Závěry vyučovacích hodin postrádaly shrnutí učiva i hodnocení práce třídy a jednotlivých žáků. Hodnocení klasifikací bylo ve vyučovacích hodinách provedeno výjimečně. K výrazným pozitivům výuky patřila okamžitá zpětná vazba při kontrole samostatné práce s vysvětlením kladů a nedostatků v jejich výkonech.

Ve vyučovacích hodinách se projevovaly mezi učitelkami a žáky vstřícné a přátelské vztahy. Prostor pro rozvoj mluvního projevu žáků byl omezený, převažovala komunikace od učitelek k žákům, která neměla vždy správnou jazykovou úroveň.

Žáci akceptovali dohodnutá pravidla, projevíli schopnost samostatně a soustředěně pracovat a nenarušovat práci učitelek s žáky jiného ročníku.

Výuka českého jazyka měla celkově průměrnou úroveň.

Matematika

Složení žáků ve třídách předem určovalo strukturu práce, která byla ve většině hodin náročnější pro žáky 4. a 5. ročníku. Takto vedené vyučovací hodiny, však splnily výukové cíle a očekávání učitelek. V organizaci práce ve třídách s odděleními chyběl větší prostor pro relaxaci žáků vyšších ročníků. I přesto zvládali velmi dobře zadané úkoly v samostatnou práci. Tím více se učitelky zaměřovaly na ostatní žáky ve třídě. Výuka v 1. a 2. ročníku byla pestrá, vhodně střídala různé metody a formy práce. Rozmanitými manipulačními technikami (prací s modelovací hmotou, stavebnicí), ve využívání prostoru ve třídách a střídáním činností, udržovaly učitelky stálou aktivitu a pozornost žáků.

Obě zadávaly pokyny jasně a srozumitelně, vhodně střídaly práci u tabule a v pracovním sešitě, při samostatné práci uplatňovaly individuální přístup pomocí slabším žákům a zadáním dalších příkladů žákům schopnějším.

Učitelky průběžně motivovaly žáky, aktivizovaly učivo příklady z praxe a využívaly pozitivního povzbuzení. Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni slovně, jen výjimečně byli klasifikováni. Zápisy v sešitech byly prováděny jednotně a systematicky s dobrou grafickou úrovní.

Prostor pro rozvoj verbální komunikace byl částečně omezen, inspekce však postrádala u vyučujících správný mluvní vzor.

Úroveň výuky matematiky je průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech celkově jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepční záměry školy byly stanoveny na období od roku 1999 do roku 2005 a deklarují hlavní cíle: snahu o udržení stávajícího počtu tříd a vytvoření pozitivních personálních podmínek. Ředitelka školy chce trvale zajistit výuku s odborně a pedagogicky způsobilými učiteli a nadále rozvíjet mimoškolní činnost žáků. Stanovené cíle opomíjejí zajištění kontinuity vzdělávacího procesu provedením důsledné analýzy úspěšnosti v přechodu žáků na druhý stupeň spádové základní školy a především plánovanou spoluprací s touto školou.

V oblasti materiálně-technického zajištění stanovila ředitelka školy priority a postupné kroky. Možnost případného a funkčního spojení základní a mateřské školy s využitím budovy však v této koncepci nastíněna nebyla.

Plán práce školy na školní rok 2000-2001 má konkrétně stanovené priority ve výchovně-vzdělávací činnosti s výrazně převažujícím podílem na jeho plnění ředitelkou školy. Obsahuje také úkoly v oblasti zvyšování vzdělávání pracovníků, spoluprací se Sdružením rodičů a zřizovatelem.

Takto pojatá koncepce rozvoje školy a plán práce na školní rok 2000/2001 byly rodiči a zřizovatelem přijaty a podporovány.

Učební plán školy je sestaven podle platného učebního dokumentu, nenabízí však žákům kromě nepovinného předmětu náboženství další nepovinný předmět.

Specifickým podmínkám regionu, schopnostem žáků a požadavkům jejich zákonných zástupců vyšla škola vstříc zřízením čtyř zájmových kroužků. Doučování žáků probíhá dle potřeby, jeho organizování je vzhledem k přecházení žáků do jídelny v budově mateřské školy problematické.

Organizační řád vymezuje kompetence všem pracovníkům, deklaruje spoluprací s ostatními partnery (mateřskou školou, zřizovatelem a rodinou) a umožňuje ředitelce plynule zajišťovat chod základní školy. Předepsaná povinná dokumentace školy je vedena s dílčími nedostatky v zapisování probraného učiva složky psaní ve 4. a 5. ročníku do třídních knih.

Řád školy obsahuje všechna ustanovení v souladu s příslušnou právní normou. Jeho kvalitu snižuje nevyváženost práv žáků vzhledem k jejich povinnostem a jeho formální úroveň.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která se schází pravidelně a projednává zejména výsledky výchovy a vzdělávání žáků. Záznamy z jednání mají průměrnou vypovídací hodnotu, v závěrech chybí úkoly pro práci s prospěchově slabými žáky a úkoly stanovené pro jednotlivé učitelky. Vlastní metodické orgány vzhledem k nízkému počtu pracovníků nejsou vytvořeny. Na tomto úseku organizování ředitelka nevyužila možnost zúčastnit se jednání metodického sdružení ani jakékoliv spolupráce se spádovou základní školou. Také účast na neformálních setkáních ředitelů neúplných základních škol v okrese nebyla ze strany ředitelky v letošním školním roce potvrzena.

Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání jsou rodičům poskytovány prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a při individuálních konzultacích. Na veřejnosti se škola prezentuje aktivitami žáků v různých soutěžích a účastí na společenských i kulturních akcích obce. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 obsahuje všechny zákonem stanovené údaje a má průměrnou vypovídací hodnotu. Škola pravidelně spolupracuje se Sdružením rodičů. Výsledkem účinné a vstřícné spolupráce se zřizovatelem je vytvořené podnětné učební prostředí pro žáky a podíl na modernizaci fondu učebních pomůcek a didaktické techniky.

Každodenní osobní kontakt s ostatními pracovníky využívá ředitelka školy jako základní nástroj pro operativní řízení a zajištění výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Motivování a vedení pracovníků však postrádá účinnost, nenavazuje na všechny deklarované cíle jednotlivých úseků činnosti školy. Ředitelka nemotivuje ostatní pracovníky svým osobním příkladem ani vytvořením organizačních a finančních podmínek pro účast na vzdělávacích a metodických akcích. Nepodporuje tak v potřebné míře jejich odborný růst a další vzdělávání. Od začátku školního roku se učitelky školy neúčastnily ani jedné nabízené vzdělávací akce Pedagogického centra Šumperk. Aktuální informace ze školství, nové poznatky a podněty poskytují pracovníkům dvě odebíraná odborná a metodická periodika. Odborné a pedagogické vedení učitelky, která dosud neměla praktické zkušenosti s vyučováním ve třídě se smíšenými ročníky, spočívalo jen na ústním předání zkušeností a rad na základě provedené hospitace, vzájemné hospitace dvoutřídní školy neumožňuje rozvrh hodin.

Stanovením kritérií pro hodnocení a odměňování pracovníků vytvořila ředitelka základní stimul pro získání iniciativy a vlastního podílu ostatních pracovníků na zkvalitňování činnosti školy.

S ohledem na velikost školy a malý počet zaměstnanců upřednostňuje ředitelka v průběžné kontrole chodu školy neformální způsob kontroly, která není nijak doložena ani vyhodnocena.

Zásadní kontrolní cíle v oblasti výchovně-vzdělávací práce stanovila v plánu kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2000/2001. Zjištěné nedostatky v plánování a rozvržení učiva v předložených tematických plánech učiva však dokladují nedůsledně provedenou kontrolu ze strany ředitelky školy. Účinnost zpětné vazby v kontrolní činnosti směrem k pracovníkům a její využití pro zkvalitnění další práce školy nebyla zřejmá z žádné další vedené dokumentace ředitelky školy ani ze zápisů z jednání pedagogické rady.

Kontrolu výsledků učení žáků provádějí vyučující jednotlivých tříd a předmětů. Ředitelka školy vlastní evaluační nástroje dosud nepoužila.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je v základních činnostech funkční, ale postrádá vytvoření vzájemných vazeb. Má stanovená pravidla, jsou však plněna nedůsledně s dílčími nedostatky.

Řízení školy má celkově průměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace základní školy
- Zahajovací výkaz k organizaci základní školy k 10. 9. 2000
- Inspekční zpráva čj. O-13-05/9798-877 ze dne 25. 11. 1997

- Rozhodnutí Školského úřadu Šumperk o změně v zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 57/99-B-00
- Výroční zpráva za školní rok 1999/2000
- Koncepční záměry a úkoly školy na období 1999 - 2005
- Plán práce na školní rok 2000/2001
- Organizace školy, řád školy s přílohami
- Zápisy z jednání pedagogické rady
- Plán hospitací a hospitační záznamy
- Kritéria a podklady pro hodnocení pedagogických pracovníků
- Třídní knihy školního roku 2000/2001
- Tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Personální dokumentace učitelů sledovaných předmětů
- Vybrané sešity, žákovské knížky a deníčky
- ?

ZÁVĚR

- *Schválené učební dokumenty jsou plněny. V celoročním plánování učiva českého jazyka a matematiky byly zjištěny přetrvávající nedostatky. Nebyly respektovány úpravy a doplňky učebních osnov, které jsou platné od 1. 9. 1998.*
- *Prostorové podmínky školy odpovídají počtu žáků a vzhledem ke sledovaným předmětům umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Učební prostředí obou učeben je estetické a podnětné. Ve spolupráci se zřizovatelem je věnována velká pozornost aktualizaci učebnicového fondu a postupné modernizaci učebních pomůcek, didaktické a výpočetní techniky.*
- *Ve škole jsou vytvořeny velmi dobré psychohygienické podmínky.*
- *Z hlediska pedagogické a odborné způsobilosti vyučujících sledovaných předmětů jsou personální podmínky vynikající.*
- *Vzdělávací cíle vyučovacích hodin byly splněny. Organizace výuky, formy a metody práce měly průměrnou úroveň. Písemné záznamy žáků měly velmi dobrou úroveň, sešity jsou vedeny jednotnou formou a jsou učitelkami pravidelně kontrolovány a opravovány. Vyučování bylo příznivě ovlivněno vstřícnou interakcí mezi učitelkami a žáky. Žákům nebyl vytvořen dostatečný prostor pro rozvoj verbální komunikace.*
- *Plánování činnosti školy vymezuje základní i prioritní cíle ve všech oblastech činnosti školy. Postrádá výchozí analýzu úspěšnosti žáků při přechodu na druhý stupeň spádové základní školy a úkoly pro spolupráci se spádovou základní školou.*
- *Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, v organizaci práce chybí stanovení rozsahu a způsobu spolupráce se spádovou základní školou a vymezení funkční organizace a zajištění bezpečnosti při přecházení žáků do jídelny v budově mateřské školy v návaznosti na rozdílné ukončení vyučování v jednotlivých ročnících.*
- *Vedení a motivování pracovníků nepodporuje dostatečně plánované cíle v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ani nepřispívá k uplatňování nových poznatků, podnětů a inovací ve výchovně-vzdělávací činnosti školy, které jsou deklarovány v celoročním plánu práce.*

- *Plán kontrolní a hospitační činnosti nezahrnuje všechny důležité oblasti činnosti školy. Ředitelka školy si stanovila jen konkrétní kontrolní úkoly ve výchovně-vzdělávací činnosti, které však nebyly provedeny důsledně.*

Česká školní inspekce hodnotí na základě provedené inspekce činnost školy jako průměrnou.

Česká školní inspekce nezjistila neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu. Finanční prostředky byly využity ve prospěch žáků a v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Rudolfa Kukulová v.r.
Členka týmu	Mgr. Zonna Němcová	Zonna Němcová v. r.

V Šumperku dne 24. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. listopad 2000

Razíto

Ředitelka školy	Podpis
Renata Grauová	R. Grauová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Šumperk	2000-12-09	135 369/00-11092
Zřizovatel: Obec Chromeč	2000-12-09	135 369/00-11092

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly vzneseny.